

doc. PhDr. Miroslav Petr, Ph.D.

prodekan pre vedu a výskumnú činnosť

FTVS UK v Prahe

Vážený pán doc. PhDr. Miroslav Petr, Ph.D.

v nadväznosti na Vašu žiadosť zo dňa 4. decembra 2020 Vám predkladám **posudok na dizertačnú prácu „Genetické predpoklady rychlostní schopnosti u hráčů 1. a 2. nejvyšší české fotbalové ligy“ ktorej autorom je Mgr. Dan Thiel.**

Posudok oponenta na Dizertačnú prácu

Autor: Mgr. Dan Thiel

Názov práce: Genetické predpoklady rychlostní schopnosti u hráčů 1. a 2. nejvyšší české fotbalové ligy.

Aktuálnosť a náročnosť témy -

Autor dizertačnej práce sa zaoberá problematikou genetických predpokladov rýchlostných schopností futbalistov. Táto problematika je v posledných rokoch diskutovaná a rozoberaná v odborných ako aj vedeckých kruhoch v oblasti vied

o športe. Vzhľadom k tomu považujem tému za aktuálnu a z pohľadu požiadaviek kladených na dizertačnú prácu aj adekvátne náročnú.

Samotná práca má racionálnu štruktúru. Kapitoly analyzujúce súčasný stav riešenej problematiky sú precízne spracované, pričom autor konfrontuje viacero aktuálnych zistení, ktoré vhodne v náznakoch dopĺňa o svoje poznatky. V tejto časti oceňujem, že sa autor pokúša konfrontovať rôzne poznatky z oblasti genetiky, využitia jej poznatkov v športe, ako aj v nadväznosti na pohybové schopnosti, dominantne rýchlostné. V tejto kapitole je v niektorých častiach síce ťažko zadefinovateľný postoj autora, v dôsledku čoho vyznievajú niektoré pasáže skôr encyklopedicky ako vedecky, ale aj napriek uvedenému sa domnievam, že aj v týchto kapitolách preukázal dostatočné vedecké zručnosti a poznatky. Sumárne možno hodnotiť teoretické východiska obsahovo ako primerané, avšak občas nesúrodé.

Vhodnosť zvolených metód -

Metodika práce je na primeranej úrovni. Celkovo možno túto kapitolu hodnotiť pozitívne, keďže doktorand preukázal schopnosť komplexne zadefinovať metodologické postupy, ktoré podrobne a zrozumiteľne popísal. Na základe predloženej metodiky boli vytvorené vhodné východiská pre úspešnú realizáciu výskumu a následnú zrozumiteľnú sumarizáciu vedeckých dát použiteľnú v športovej praxi. Z pohľadu objektivizácie výsledkov oceňujem aplikáciu zvolených testov, na druhej strane je však nutné zapochybovať o afinite k rýchlostným charakteristikám vo futbale, hoci viaceré výskumy naznačujú vzťah, základná znalosť problematiky by mohla smerovať aj k „bežeckému“ testu v štandardných podmienkach. Najmä v kontexte toho, že výkon futbalistu v zápase je vo veľkej miere ovplyvnený efektivitou a rýchlosťou behu (v kľúčových situáciách zápasu). Niektoré praktické, ale aj vedecké poznatky dokazujú, že hoci je transfer výsledkov laboratórnych testov do praxe pomerne dosť vysoký, nie je úplne spoľahlivý (a to sa mnohokrát potvrdzuje najmä u elitných športovcov).

Rozsah a úroveň dosiahnutých výsledkov –

Výsledky zodpovedajú požiadavkám dizertačnej práce. Ich rozsah a úroveň považujem za primeranú, aj keď v tejto časti by som od doktoranda očakával analytickejší prístup.

Podstatou takýchto typov prácu sú samozrejme dáta, ale doktorand by ich mal vedieť analyzovať a komentovať, čo tu mnohokrát absentuje a teda niekedy chýba logické vyústenie vyplývajúce z odbornej a vedeckej bázy doktoranda.

Ako už bolo uvedené, hoci v niektorých častiach absentuje analytický postoj autora, výsledky a závery sú formulované vhodne. Pozitívne možno vnímať pomerne jednoznačne sformulované limity výskumu, avšak je nevyhnutné vnímať (ako je uvedené aj v práci – napr. limitovaný počet olympijských medailistov), že v oblasti vrcholového športu nemôžeme nikdy počítať s vysokou početnosťou a teda možnou mierou zovšeobecnenia ako napr. u bežnej populácie. Na toto je nutné myslieť pri výskumoch realizovaných nielen vo vrcholovom, ale mnohokrát aj výkonnostnom športe. Komplexne však možno vnímať predloženú dizertačnú prácu ako vhodný impulz pre intenzívnejšie vnímanie genetiky a genetických predpokladov vo vedách o športe. Výsledky výskumu nadväzujú na iné výskumy, vďaka čomu môžu obohatiť oblasť vied o športe a tým sú vytvorené vhodné predpoklady pre ich aplikáciu v praxi, aj keď ako autor sám poukazuje, hoci táto problematika nie je úplne nová, v športe a najmä v našom regióne sa jej nevenuje veľká pozornosť.

Pozitívne vnímam pohľad (kritický) na využitie genetiky ako súčasť predikcie talentu v závere, nakoľko v prácach tohto charakteru autori neraz sklznú k interpretácii bombastických záverov, čo sa našťastie v tomto prípade nestalo. Naopak, doktorand kriticky a realisticky poukazuje na riziká súvisiace s predikciou talentu výhradne na základe genetiky. Na druhej strane, občas sa objavuje tendencia obsahovo sa zameriavať viac na oblasť genetiky ako na jej vzťah k pohybovým predpokladom, či športovému výkonu, čo sa na jednej strane dá pochopiť v súvislosti s témou práce, ale na druhej strane je nutné vnímať, že sa stále pohybujeme v oblasti vied o športe.

Nezodpovedanou otázkou ostáva, aké testy by bolo ešte vhodné doplniť (nahradiť) v rámci objektivizácie výskumu a to najmä z pohľadu praktickej aplikácie napríklad aj v kontexte štruktúry športového výkonu vo futbale (keď vieme, že priemerný šprint vo futbale sa pohybuje v diapazóne 8-12 m). Navrhujem, aby to doktorand doplnil v rámci obhajoby, keďže vedecký zámer je v takýchto prácach pochopiteľný, ale na druhej strane by malo byť snahou výskumov v oblasti vied o športe prepojiť výhradne vedecké dáta aj so športovou praxou. Najmä prihliadajúc na fakt, že prax ukazuje, že

aj mnohé spoľahlivo objektivizované laboratórne testy nepokrývajú špecifiká autentického športového výkonu.

Hoci neviem objektívne posúdiť jazykovú a štylistickú úroveň práce (prihliadajúc na odlišnosti, aj špecifiká českého a slovenského jazyka), musím podotknúť, že v práci sa vyskytuje viacero preklepov, čo v prácach takéhoto charakteru devaluje celkový dojem z práce.

Silné stránky dizertačnej práce: zvolená problematika, vedecký pohľad, spracovanie výskumných dát.

Slabé stránky dizertačnej práce: aplikačná interpretácia, v niektorých častiach nejednoznačná uchopenie diskusie, mnohokrát akoby laický pohľad na problematiku, občasne absentujúci analytický nadhľad.

Prácu v predloženej podobe podľa môjho názoru **spĺňa** požiadavky kladené na dizertačnú prácu a preto ju **odporúčam** obhajovať. V prípade úspešnej obhajoby práce a po splnení všetkých zákonných náležitostí navrhujem udeliť titul PhD.

4. február 2021

doc. PaedDr. Martin Pupiš, PhD.
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici